

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z PRZYRODY

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 43 IM. SIMONY KOSSAK W BIAŁYMSTOKU

Przedmiotowy system oceniania z przyrody opracowany został w oparciu o:

1. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356);
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1534);
3. Wewnątrzszkolne Zasady Oceniania w Szkole Podstawowej nr 43 im. Simony Kossak w Białymstoku.
4. „Tajemnice przyrody” Program nauczania przyrody w klasach 4 – 6 szkoły podstawowej; nr w Szkolnym Zestawie Programów Nauczania SP43/12.
5. Program nauczania „Przyrdo witaj!”, nr w Szkolnym Zestawie Programów Nauczania SP43/12/1
6. „Tajemnice przyrody” Program nauczania przyrody w klasie 4 szkoły podstawowej;

Cele edukacyjne

I. Zaciekawienie światem przyrody.

Uczeń stawia pytania dotyczące zjawisk zachodzących w przyrodzie, prezentuje postawę badawczą w poznawaniu prawidłowości świata przyrody przez poszukiwanie odpowiedzi na pytania: „dlaczego?”, „jak jest?”, „co się stanie, gdy?”.

II. Stawianie hipotez na temat zjawisk i procesów zachodzących w przyrodzie i ich weryfikacja.

Uczeń przewiduje przebieg niektórych zjawisk i procesów przyrodniczych, wyjaśnia proste zależności między zjawiskami; przeprowadza obserwacje i doświadczenia według instrukcji, rejestruje ich wyniki w różnej formie oraz je objaśnia, używając prawidłowej terminologii.

III. Praktyczne wykorzystanie wiedzy przyrodniczej.

Uczeń orientuje się w otaczającej go przestrzeni przyrodniczej i kulturowej; rozpoznaje sytuacje zagrażające zdrowiu i życiu oraz podejmuje działania zwiększające bezpieczeństwo własne i innych, świadomie działa na rzecz ochrony własnego zdrowia.

IV. Poszanowanie przyrody.

Uczeń zachowuje się w środowisku zgodnie z obowiązującymi zasadami; działa na rzecz ochrony przyrody i dorobku kulturowego społeczności.

V. Obserwacje, pomiary i doświadczenia.

Uczeń korzysta z różnych źródeł informacji (własnych obserwacji, badań, doświadczeń, tekstów, map, tabel, fotografii, filmów), wykonuje pomiary i korzysta z instrukcji (słownej, tekstowej i graficznej); dokumentuje i prezentuje wyniki obserwacji i doświadczeń; stosuje technologie informacyjno-komunikacyjne.

Cele ogólne oceniania:

- rozpoznanie przez nauczyciela poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań programowych,
- monitorowanie pracy ucznia,
- poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych z przyrody i postępach w tym zakresie,
- pomoc uczniowi mającemu problemy w nauce w opanowaniu podstawowych wiadomości i umiejętności przewidywanych wymaganiami programowymi,
- pomoc uczniowi zdolnemu w samodzielnym kształceniu,
- motywowanie ucznia do dalszej pracy,
- przekazanie rodzicom informacji o postępach dziecka,
- dostarczenie nauczycielowi informacji zwrotnej na temat efektywności jego nauczania, prawidłowości doboru metod i technik pracy z uczniem.

Sposoby sprawdzania osiągnięć uczniów:

A/ sprawdziany – po zakończeniu każdego działu, zapowiedziane tydzień wcześniej i poprzedzone powtórzeniem. W przypadkach niezależnych od ucznia (choroba, sprawy rodzinne), uczeń jest zobowiązany do napisania zaległej pracy w terminie dwóch tygodni lub uzgodnionym z nauczycielem. Sprawdzone i ocenione prace pisemne uczeń i jego rodzice otrzymują do wglądu w szkole. Błędy popełnione przez ucznia w pracy muszą zostać poprawione w zeszycie.

Skala procentowa

0% - 29% - niedostateczny (1)

30% - 49% - dopuszczający (2)

50% - 74% - dostateczny (3)

75% - 84% - dobry (4)

85% - 94% - bardzo dobry (5)

95% - 100% - celujący (6)

B/ kartkówki - obejmują maksymalnie materiał z trzech jednostek lekcyjnych i nie muszą być zapowiedziane.

C/ odpowiedzi ustne – obowiązuje znajomość materiału z trzech ostatnich zajęć, w przypadku lekcji powtórzeniowych z całego działu. Uczniowie są odpytywani na bieżąco.

D/ prace domowe – dotyczą omawianych partii materiału, sprawdzane są na bieżąco, oceniane wg uznania nauczyciela.

E/ prace dodatkowe (prezentacje, doświadczenia, prace długoterminowe, modele, albumy) – dotyczą omawianych partii materiału lub wykraczają poza program. Ocenie podlega: poprawność merytoryczna, samodzielność wykonania. Kryteria uzgodnione z uczniami.

F/ zaangażowanie i praca na lekcji – oceniane jest na bieżąco i z bieżącego materiału.

G/ praca w grupie – ocenę za pracę w grupie może otrzymać cała grupa lub indywidualni uczniowie. Ocenie podlegają umiejętności :

- planowania i organizowania pracy grupowej
- efektywnego współdziałania
- wywiązywania się z powierzonych ról

- rozwiązywania problemów w sposób twórczy

H/ udział i znaczące sukcesy w konkursach szkolnych i pozaszkolnych.

I/ wpływ na ocenę ma również postawa ucznia wobec przedmiotu, odzwierciedlająca się w wysiłku wkładanym przez ucznia w proces uczenia się, przygotowanie do zajęć.

Dodatkowe symbole używane przy ocenie

- „+” – zaangażowanie i praca na lekcji, krótka praca domowa, krótka odpowiedź ustna (3 znaki „+” - ocena bdb),

- „-” - brak pracy domowej, nieprzygotowanie do lekcji (4 znak „-” - ocena ndst.),

- „np.” – nieprzygotowanie do lekcji zgłoszone na początku zajęć.

Zasady zgłaszania nieprzygotowania do lekcji

Uczeń może zgłosić brak pracy domowej lub brak obowiązkowego wyposażenia (podręcznik, zeszyt ćwiczeń, zeszyt przedmiotowy) trzy razy w ciągu semestru. Nieprzygotowanie odnotowane jest minusami – czwarty minus to ocena niedostateczna. Za każde następne nieprzygotowanie uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną. Nieprzygotowanie nie dotyczy zapowiedzianych kartkówek i lekcji powtórzeniowych. Brak przygotowania do zajęć uczeń zgłasza nauczycielowi przed lekcją. W przypadku nie odrobienia pracy domowej uczeń ma obowiązek odrobić ją na następną lekcję i zgłosić nauczycielowi. Za dostarczenie pracy długoterminowej po terminie uczeń uzyskuje ocenę o stopień niższą.

Zasady poprawiania ocen

Poprawa sprawdzianów jest dobrowolna, uczeń może poprawić pracę pisemną w ciągu roku, bez względu na ocenę jaką otrzymał. Przy poprawianiu sprawdzianów kryteria ocen nie zmieniają się. Otrzymana przy poprawie ocena wpisana jest do dziennika.

Jeżeli z pracy klasowej uczeń uzyska ocenę niedostateczną, to ma obowiązek zaliczyć daną partię materiału w formie pisemnej w terminie ustalonym z nauczycielem poza lekcjami. Uczeń poprawia ocenę tylko raz w ciągu dwóch tygodni. Oceny z kartkówek, prac domowych i odpowiedzi nie można poprawiać. Uzasadnienie: uczeń powinien pracować systematycznie. Sprawdziany zawierają materiał programowy sprawdzony podczas kartkówek, prac domowych i odpowiedzi – poprawa pracy klasowej świadczy o opanowaniu materiału z działu.

Uczeń może ubiegać się o ocenę o jeden wyższą niż przewidywana ocena śródroczna lub roczna. Ocena zostaje podwyższona, jeżeli uczeń napisze pracę klasową obejmującą wiadomości z całego semestru na ocenę co najmniej taką, o jaką się ubiega.

Nie ocenia się ucznia znajdującego się w trudnej sytuacji losowej.

Nie ocenia się ucznia w pierwszym dniu po dłuższej usprawiedliwionej nieobecności w szkole.

Sposób ustalenia oceny śródrocznej i rocznej

1. Przy ustaleniu oceny śródrocznej i rocznej nauczyciel bierze pod uwagę stopnie ucznia z poszczególnych obszarów aktywności według następującej kolejności i wagi:

- sprawdziany - **waga 3**
- kartkówki, odpowiedź ustna - **waga 2**

- o prace domowe, zaangażowanie i aktywność na lekcji i poza nią, praca w grupie, praca długoterminowa, prace dodatkowe - **waga 1**

Średnia ważona, obliczana wg poniższego wzoru, jest oceną wyjściową do wystawienia oceny śródrocznej.

$W = \frac{\text{Suma iloczynów (ocena x waga)}}{\text{Suma wag}}$		Średnia ważona	Ocena	
		$1,6 < W \leq 2,6$	dopuszczająca	
		$2,6 < W \leq 3,6$	dostateczna	
		$3,6 < W \leq 4,6$	dobra	
		$4,6 < W \leq 5,6$	bardzo dobra	
		$W > 5,6$	celująca	

- Ocena roczna wyliczana jest jako średnia ważona ocen wynikających z klasyfikacji po I i II półroczu – zaokrągloną do liczby całkowitej.

Sposoby informowania uczniów i rodziców

- na pierwszej godzinie lekcyjnej zapoznanie uczniów z PSO (ksero uczniowie wklejają do zeszytu przedmiotowego),
- oceny cząstkowe są jawne, oparte o opracowane kryteria,
- sprawdzone i ocenione prace pisemne omawiane są w czasie zajęć,
- sprawdzone i ocenione prace pisemne są do wglądu dla ucznia i rodzica,
- prace pisemne przechowywane są w szkole do końca roku szkolnego,
- prace ucznia udostępniane są rodzicom w czasie zebrania, konsultacji i indywidualnych spotkań,
- uzyskanych przez ucznia ocenach informowany jest rodzic poprzez dziennik elektroniczny, na zebraniach, w czasie konsultacji lub indywidualnych spotkań.

Informacja zwrotna

1. Nauczyciel – uczeń

- Nauczyciel przekazuje uczniowi komentarz do każdej wystawionej oceny.
- Uczeń ma możliwość otrzymania dodatkowych wyjaśnień i uzasadnień do wystawionej oceny.
- Informacja zwrotna ma na celu pomagać w samodoskonaleniu ucznia i motywować go do dalszej pracy.

2. Nauczyciel – rodzice

- Nauczyciel informuje o aktualnym stanie rozwoju i postępów w nauce.
- Dostarcza rodzicom informacji o trudnościach i uzdolnieniach ucznia, przekazuje wskazówki do dalszej pracy.
- Podczas wywiadówek, indywidualnych konsultacji rodzic ma prawo wglądu do wszystkich prac pisemnych swojego dziecka.

3. Nauczyciel – wychowawca klasy – pedagog szkolny

- Nauczyciel informuje wychowawcę klasy o aktualnych osiągnięciach i zachowaniu ucznia.
- Nauczyciel informuje pedagoga o sytuacjach wymagających jego interwencji.

Wymagania na poszczególne stopnie szkolne

OCENA CELUJĄCA - otrzymuje ją uczeń, który opanował wiedzę i umiejętności określone w podstawie programowej; potrafi rozwiązywać problemy nietypowe; jest twórczy, rozwija swoje uzdolnienia; samodzielnie potrafi korzystać z różnych źródeł informacji oraz biegle posługuje się zdobytą wiedzą w praktyce; osiąga sukcesy w konkursach przedmiotowych i zajmuje punktowane miejsca na etapie powiatowym, rejonowym, wojewódzkim.

OCENA BARDZO DOBRA - otrzymuje ją uczeń, który w sposób zadowalający opanował wiedzę i umiejętności z danego działu oraz sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami w praktyce; rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne o dużym stopniu trudności; umie zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach; wykazuje dużą samodzielność i potrafi bez pomocy nauczyciela korzystać z różnych źródeł informacji.

OCENA DOBRA - otrzymuje ją uczeń, który poprawnie i samodzielnie rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne; dzięki swoim wiadomościom rozumie większość materiału i dobrze wykorzystuje swoje wiadomości do rozwiązywania nowych problemów; pod kierunkiem nauczyciela rozwiązuje zadania nietypowe; potrafi korzystać ze źródeł informacji pod kierunkiem nauczyciela.

OCENA DOSTATECZNA - otrzymuje ją uczeń, który opanował podstawowe wiadomości i umiejętności z przedmiotu, określone w podstawie programowej; jest w stanie robić dalsze postępy i rozwiązywać zadania teoretyczne i praktyczne o średnim stopniu trudności; potrafi korzystać z różnych źródeł informacji pod kierunkiem nauczyciela.

OCENA DOPUSZCZAJĄCA - otrzymuje ją uczeń, który opanował wiadomości i umiejętności niezbędne do dalszej nauki, ujęte w podstawie programowej; potrafi rozwiązywać zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim stopniu trudności, często z pomocą nauczyciela.

OCENA NIEDOSTATECZNA - otrzymuje ją uczeń, który nie opanował podstawowych wiadomości i umiejętności z przedmiotu; nie potrafi rozwiązywać zadań teoretycznych i praktycznych o niewielkim stopniu trudności, nawet przy pomocy nauczyciela, co uniemożliwia mu dalsze zdobywanie wiedzy; nie wyraża chęci poprawy oceny niedostatecznej częściowej np. odpowiedzi ustnej, czy oceny niedostatecznej z testu, sprawdzianu; nie potrafi korzystać ze źródeł informacji, nawet z pomocą nauczyciela. Wykazuje bierną postawą na lekcji.

Przedmiotowy System Oceniania opracowały:

Marzena Michalczuk
Bożena Warzecha-Krasnowska